Ч. 45 (12.701). Львів, субота 28. лютого 1931. [illegible] Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і велик. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Деякі риси з життя й праці ВУАН.

В перших чотирьох числах „Вістей Всеукраїнської Академії Наук" за 1930 р. (січень-серпень) вміщено досить цікавого матеріялу, який знайомить нас з життям і працею ВУАН.

Насамперед приходиться відмітити, що багато праці припало на долю президії та Ради ВУАН в наслідок процесу СВУ, серед членів якої було, як відомо, двох академіків та чимало наукових співробітників ВУАН. Так, у витягах з протоколів президії находимо, між іншим, такі ухвали: про звільнення з посад усіх заарештованих у справі СВУ співробітників, „за упливом дозволеного законом строку (?) та про оголошення конкурсу на посади, що відкрилися в звязку зі звільненням співробітників; про ліквідацію науково- педаґогічної комісії, керівничим якої був В. Дурдуківський, засуджений в процесі СВУ; про цілковиту перебудову мовознавчої роботи ВУАН, — роботу, яку почасти провадив ак. С. Єфремов зі своїми співробітниками, що в більшості своїй були підсудними в тім-же процесі. А в „Хроніці" ч. 4. находимо інформацію про те, що Рада ВУАН в липневій сесії ухвалила виключити Єфремова та Слабченка з числа членів Академії Наук.

На особливу увагу, на мій погляд, заслугує рішення Академії в справі реорганізації мовознавчої роботи. Доповідь про структуру й плян цієї роботи виготовив для президії ВУАН теперішній керманич Наукового Інституту Мовознавства Г. Ткаченко. Першу частину цієї доповіді складає, так мовити, акт обвинувачення на адресу тих осіб, які давніше працювали в Академії над українською мовою. Ось головніші точки обвинувачення: „Дописувачі колишнього Інституту Н(аукової М(ови) — це перевежно попи, куркулі і всякі „колишні" люди. На останньому преміюванні в ІНМ за надіслані термінольогічні картки найбільшу премію дістав піп". „Усю мовознавчу роботу, всі шукання не були повязані з потребами соціялістичного будівництва". „Сьогочасну пролетарську літературу майже не використано, марксистську методу в наукових мовознавчих дослідах не застосовувано". „Склад співробітників був незадовільний як політичною стороною, так і з погляду їх наукової кваліфікації".

Отже Г. Ткаченко, як той писар, якого змалював М. Кропивницький у водевілі „По ревізії", „откатеґорав усю систему" попереднього складу мовознавчих установ ВУАН з тим, щоби яскравіш виступив новий плян роботи, „який має наблизити мовознавчу роботу на Україні до вимог соціялістичного будівництва". Згідно з цим пляном, необхідно ті слова й форми, що виковуються (?) в кабінетах, передавати на апробацію широких мас: „треба, щоб українська мова так само, як і всі форми нашого радянського будівництва, росла, розвивалася саме в тому напрямкові, в якому це потрібно й вигідно (?) для пролетаріяту". Далі, необхідно комплетувати мовознавчі установи представниками партійних і професійних організацій. Але тому, що партійці не хочуть іти на мовознавчу роботу, то „треба, щоб Партійний Комітет, відряджаючи до різних інститутів, відрядив певну частину партійців і на мовознавчу роботу".

З цього пляну виходить, що в розвитку української мови має взяти найактивнішу участь пролетаріят, який на Рад. Україні складається переважно з росіян, що, як відомо, занадто поволеньки йдуть на т. зв., українізацію, а за наукову мовознавчу працю мають взятися партійці за системою бранки так, як це відбувається, напр., у війсьновій справі.

Поживемо, — побачимо, чим нас обдарує „перебудована мовознавча робота ВУАН (доповідь Г. Ткаченка має назву: „Перебудувати мовознавчу роботу ВУАН", „Вісті", ч. 4), але те, що досі вийшло з лона нового Інституту Мовознавства, більше, може, задовольняє вимоги соціялістичного будівництва, ніж вимоги науки (див. рецензію проф. І. Огієнка: „Історичний словник української мови", чч. 211 і 213 „Діла" за 1930 р.).

До речі, з оголошення про наукові вимоги до кандидатів на заміщення вільних посад в установах ВУАН можна дізнатися, що марксистська метода є неодмінна умова наукової праці для тих, хто бажає заняти ту чи іншу посаду в установах ВУАН.

Так, кандидат на посаду керівничого комісії при катедрі історії України за доби імперіялізму повинен мати „не менше аніж три надруковані праці з історії громадського життя на Україні, визнані критикою за такі, що відповідають цілком вимогам марксистської методи"; кандидат на посаду наукового співробітника комісії громадських рухів на Україні повинен мати одну друковану працю з ділянки громадських рухів на Україні за марксистською методою і т. п.

З тих-же „Вістей" дізнаємося про те, як стоїть справа з українізацією в самій **Українській** Академії Наук: у витягу з протоколу засідання президії 27. квітня 1930 р. читаємо: „Слухали про перевірку стану українізації у ВУАН. Ухвалили: організувати урядничу комісію українізації в складі: голови — неодмінного секретаря ВУАН акад. О. В. Корчака-Чепурківського, представника місцевкому, а також 2—3 представників, що має виділити їх Інститут мовознавства".

Немало праць академіків ще й досі друкується російською мовою, — так, напр., акад. Є. Вотчал надрукував у 1929 р. три праці — всі російською мовою (див. „Вісті", ч. 4, стор. 8.).

Правда, видання ВУАН та ріжних при ній установ виходять майже виключно українською мовою, хоча у видавничому пляні ВУАН на 1930—31 рр. находимо праці й російською мовою, як, напр., як В. Шапошнікова „Задача о влажности союзного хлопка" („Вісті", ч. 1, стор. 54).

Слід вказати, що президія ВУАН прийняла важливе рішення в справі друкування академічних праць, а саме, ухвалила „при виборі видавничого пляну всіх відділів керуватися актуальністю теми у звязку з соціялістичним будівництвом". Томуто стає для нас зрозумілою в згаданому видавничому пляні вказівка на те, що до 1. X. 1930 р. мають розпочати друкувати видання нових членів Академії з кола „громадських і політичних діячів" О. Шліхтера, М. Скрипника та ін. — обсягом 107 арк. (!).

Вже в попередній своїй статті на цю тему (див. ч. 163 „Діла" за 1930 р.) я згадав про те, що ВУАН склала з Білоруською Академією Наук умову на соціялістичне змагання. Тепер три Академії — Всесоюзна, ВУАН і Білоруська — склали між собою умову на соціялістичне змагання, але в цій умові находимо дуже характерні пакти, яких не було в попередній умові. Так, всі Академії принимають на себе обовязок „одзволити (?) Академії від малоцінних та антигромадських співробітників", „ужити заходів до того, щоб **усенька** праця академічних установ та їх робітників грунтувалася на марксистській методі".

Про те, як відбувається наукова праця в ріжних комісіях ВУАН, подає нам яскраву ілюстрацію таке щире признання нової комісії для дослідів з історії Близького Сходу: „На науковому засіданні 21. березня 1930 р. вислухано доповідь Г. Н. Лозовика: „Східна політика Ромейської імперії". Життєздатність нової комісії виявлялася в тому, що всупереч модусові, встановленому на наукових засіданнях академічних комісій, доповідь всебічно обговорювали..." Не можу, накінець, не вказати на одну новину, яка стосується зовнішнього вигляду самих „Вістей": з ч. 3. „Вістей" знаходимо вгорі на 1-й стор. гасло: „Пролетарі всіх країн, єднайтеся!"

Якщо вміщення цього гасла може знайти виправдання в політичних виданнях, то цілком неприродньо виглядає воно у виданні такої поважної наукової установи, якою є ВУАН, тим більше, що ще й на сьогодні багато наукових і навіть літературних періодичних видань на Рад. Україні обходяться без цього гасла.

Ст. Сіропол**к**о.

На парляментарній арені.

З пленарного засідання сойму.

Заприсяження пос. В. Кохана і малопольського русина о. Яворського.

На засіданні сойму в середу 25. ц. м. зложив посольське приречення *пос. Володимир Кохан* (УНДО), котрого перед кількома днями випустили на волю з львівської тюрми по переведенні процесу за злочин державної зради з § 58 і § 59 зак. кар. і злочин заворушення публичного спокою з § 65 зак. кар., від яких то злочинів, як відомо, вердиктом лави присяглих пос. Кохана на згаданій розправі звільнено.

Рівночасно з ним зложив посольське приречення новий посол з ББ, малопольський русин, москвофіл о. Яворський з Радехівщини, вибраний відомими способами в золочівській окрузі. Цей бебістичний пупіль кандидував при останніх соймових виборах проти волі і всупереч виразній заборонї митроп. Шептицького, який разом з іншими греко-католицькими епископами в Галичині видав виразний заказ кандидування всім священикам до сойму і сенату під загрозою канонічної суспензії. Цієї заборони не послухав о. Яворський і віддликався до Апостольської Столиці, яка рішення митрополита затвердила. Остаточно о. Яворський зложив посольське приречення, але не дістав дозволу на виконування мандату. Поява в соймі званого посольського москвофіла з колишнього передвоєнного Дудикевичівського табору, а тепер другого „малопольського русина" поруч з ославленим мікадом Бачинським — викликала, як нам пишуть — сумнівної вартости сензацію.

На поліції бють, чи не бють? Відгук тернопільської розправи.

Тогож дня (25. ц. м.) вніс у соймі пос. д-р Степан Баран і тов. з Укр. Клюбу обширну інтерпеляцію до міністра внутрішніх справ в справі побиття поліційними функціонарями на постерунку поліції в Глубічку Великім, повіт Тернопіль дня 19. вересня 1930 трьох арештованих учнів тернопільської української державної гімназії, щоби биттям і знущанням вимусити від них признання до підпалу стирт збіжа в Курівцях дня 16. вересня 1930 р.

На основі доказового матеріялу, який дала карна розправа проти трьох учнів тернопільської гімназії Василя Сосновського, Василя Солонинки і Богдана Мельника, обвинувачених у злочині підпалу стирт в Курівцях, перед трибуналом суду присяглих в Тернополі в днях 7. і 8. лютого 1931 р., про який читачі „Діла" знають з обширного звіту в „Ділі" в ч. 35 з 17. лютого ц. р. і в ч. 36 з 18. лютого ц. р. — інтерпелянти доказують в інтерпеляції, що згаданих учнів справді бито і тортуровано (викручувано їм полові части) і що тільки під впливом биття і тортур обвинувачені признались тоді до вини. Це признання обвинувачені відкликали негайно при своєму першому переслуханні слідчим суддею д-р Явеллім в арештах поліційних в Тернополі дня 20. вересня 1930, вказуючи, що своє признання на постерунку в Глубічку Вел. попереднього дня зложили вони тільки тому, що їх там бито і тортуровано і хотіли тоді показувати слідчому судді сліди від побоїв на тілі.

Це поліційне признання учнів було безпосередньою причиною розвязання укр. державної ґімназії в Тернополі. Що так воно було, сказав це вже дня 19. вересня 1931 р. депутації укр. адвокатів з Тернополя в особах д-ра Бриковича, посла д-ра Ладики і д-ра Лисого віцевоєвода Ґінтовт Дзевалтовський, а опісля і сам воєвода Мошинський дня 25. вересня депутації представників українських тернопільських культурних і е-

[illegible] уряді під проводом пос. д-ра Ба[illegible] в справах пацифікаційних репресій. В ін[illegible], що обіймає вісім аркушів машинопо[illegible] дуже докладно виключно на [illegible] на судовій розпра[illegible] і вимушень над згаданими [illegible] факт побоїв і вимушення на них признання до вини, [illegible] два вештані постерунковi в Тернопо[illegible] ла за відомостю команданта постерунку в Глу[illegible] Вел. Францішка Лясковського. В інтерпе[illegible] згадується також, що ком. Лясковський і [illegible] постерункові Крупа і Ґжибовський зложили під [illegible] неправдиві зізнання, перед триб. суду присяжних в Тернополі дня 7. лютого 1931 р., бо їх зізнання є суперечні із зізнаннями кількадесяти заприсяжених на тій розправі свідків.

Подаючи повищі факти до відома міністра внутр. справ жадають інтерпелянти, щоби він на основі актів суду окр. в Тернополі в карній справі проти Василя Сосновського, Василя Солонинки і Богдана Мельника, котрих правосильним присудом трибуналу суду присяглих в Тернополі з 8. лютого 1931 р. звільнено зовсім від всякої вини і кари і негайно випущено на волю, припоручив підчиненим органам держ. поліції викрити безпосередніх справників побоїв згаданих учнів і вимушення на них признання до злочину, котрого не зробили і припоручив прокуратурі потягнути до карно-судової відповідальности згаданих двох постерункових за злочин надужиття урядової власти з § 101 зак. кар. і команданта постерунку Лясковського за співвину у цьому злочині з § 5 і § 101 зак. кар., врешті, щоби припоручив прокуратурі в Тернополі потягнути до карно-судової відповідальности коман. Лясковського і постерункових Адама Крупу і Сильвестра Ґжибовського з Глубічка Вел. за злочин обману з § 197 і § 199 а) зак. кар. через зложення фальшивих зізнань на розправі в окр. суді в Тернополі в повищій карній справі проти Вас. Сосновського і тов. дня 7. лютого 1931.

Повищу інтерпеляцію крім українських послів підписали також посли з ППС і з Визволення, німецькі посли і посли з жидівського сіоністичного клюбу.

Повстанчий рух на Кавказі.

З Риґи подають, що повстання на Кавказі не втихають. В Даґестані повстанці вбили визначного комуніста Ібраґіма, який переводив колективізацію. Одного повстанця зловили і розстріляли. В Азербейджані повстанці напали на залізничий поїзд із транспортом червоноармійців, висадили поїзд в повітря, причім згинуло 17 вояків червоної армії.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

З польської преси.

II. ІНТЕРНАЦІОНАЛ І ПИТАННЯ КОРДОНІВ ПОЛЬЩІ.

„Роботнік" з дня 24. ц. м., у передовій статті п. н. „Атака на Інтернаціонал", обороняючи б. бельґійського мін. закорд. справ і голову II. Інтернаціоналу Вандервельда перед атаками польської санаційної преси та перед виступами послів ББ. на закордонній комісії сойму (Вандервельде написав вступ до брошури про Берестя. яка вийшла у чужих мовах), — твердить, що тут річ не в особі того чи іншого діяча II. Інтернаціоналу, а взагалі у відношенні цього останнього до питання національних меншин, яке хвилює польський урядовий світ. Вандервельдові закидають санаційні посли й публіцисти вороже становище до справи польських державних кордонів. — „Роботнік" доказує, що це невірно, бо Вандервельде — мовляв — виступаючи за меншинами, не квестіонує проте трівкости кордонів Польщі.

Національна політика Інтернаціоналу спирається непохитно на принципі самовизначування народів про свою долю і цьому принципові ніколи не спроневірилася... Памятають нинішні клеветники Інтернаціоналу, як на кілька літ перед вибухом війни, на конґресі австрійських соціялістів Юзеф Пілсудський запрошував Інтернаціонал на конґрес до столиці визволеної Польщі.

Соціялістичний Інтернаціонал не істнував в моменті творення версайського договору і не міг впливати на його формування. Інтернаціонал бачить у цьому договорі, поруч із численними додатніми і бажаними точками, численні відемні і шкідливі точки. Це торкається, врештою, і інших післявоєнних договорів, як також укладу відносин у Совітській Росії. Але Інтернаціонал, кермуючись політичним реалізмом і здаючи собі справу, що пропаґування граничних змін в нинішньому стані речей веде невідклично до нових воєн, стає на ґрунт істнуючих кордонів, домагаючися лише, щоби в обсягу тих границь усі національні меншини користали з повноти громадянських прав і могли розвиватися нарівні з більшістю. Колиж річ іде про меншини в Польщі, то марсейський конґрес Інтернаціоналу приняв одноголосно програму територіяльної автономії для меншин української і білоруської, — програму ППС. Про зміну кордонів Польщі. Інтернаціонал ніколи не дискутував, про ревізію польсько-німецької границі ніколи не було мови.

„Роботнік" апелює до державного розуму санаційних противників II. Інтернаціоналу заперестати дотеперішню кампанію, яка — мовляв — лише ще більше зневохочує до польського уряду й держави впливових на заході соціялістичних діячів. Кінчає автор свої виводи найбільш переконуючим арґументом, що — „чейже на Інтернаціонал не маєте ще Берестя".

ПРО ПРИЧИНИ НУЖДИ.

В двох інших статтях Ст. Ґрабського на тему нинішньої господарської крізи, про цикль яких ми згадували вже вчора, автор займається причинами знижки цін на збіжжа та загальним браком готівки. Виказками цін, нотованих в кількох останніх роках на світових біржах, автор доказує („Курєр Львовскі" з 26 ц. м.), що

загальний у світі упадок цін на збіжжа був викликаний надзвичайно швидким поширенням в останніх кількох роках засівних піль у Канаді, Арґентині й Австралії.

Війна зродила танк, а після війни танк перетворився на трактор

Автор твердить, що густо заселена Европа розмірно мало з танку скористала, бо коли й введено його до великовласницької господарки, то лише для піднесення інтенсивности продукції, тому, що висока ціна на землю в Европі примушує дбати передовсім про найбільшу видайність з кожного гектара.

Тимчасом американський чи австралійський фармер, якого земля майже нічого не коштує, старається лише про те, щоби якнайменше коштувала його продукція з гектара та щоби міг взяти під засів якнайбільше гектарів. Ще перед світовою війною на фармах Злучених Держав на одну працюючу на них особу виходило ок. 15 гектарів (у нас 2 га).

...Однак швидкий зріст населення у західних стейтах зуживав щораз більшу частину екстензивної рільничої продукції півн.-америк. заходу.

Отже під кінець XIX. і на початку XX. ст. почала слабнути натуга америк. конкуренції на збіжевих світових ринках. В останніх 20 літах перед світовою війною Росія постачала вже Европі більше збіжжа, ніж Злучені Держави.

Однак коли після війни Злучені Держави зачинили імігфрацію з Европи, там, де ще недавно істнувала лише випасова господарка (Канада, Арґентина, Австралія), повстали завдяки тракторові величезні, до максімум змеханізовані

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 28. ЛЮТОГО 1931.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

ЩОДЕННИК ВИДАВЦЯ ЩОДЕННИКА.

(Евген Чикаленко: Щоденник (1907—17). Львів 1931. В-во „Червона Калина", ст. 496.)

Може почеснішим видався би вам заголовок „Щоденник великого громадянина". А проте „великим громадянином" називали в нас неодного і неодин має право до такої назви. До назви „видавця щоденника" ніхто не має такого повного права як Чикаленко.

Уявіть собі, що справжній фактичний видавець „Діла" записував би в зшитку буденні події, звязані з адміністраційними, редакційними та політичними клопотами. Це був би один із найцікавіших матеріялів для характеристики національно-суспільного життя Галичини. Зважте ріжниці між Львовом і Києвом, між простором, куди йшла київська „Рада" і простором Галичини. Чикаленко, виїзжаючи на Кавказ, находив там „своїх" передплатників!... Попросту така приблизно ріжниця, як збити собі човен і сісти на Полтву або Дніпро...

При всіх заслугах організаторів галицької преси ніодного із них не можна рівняти з Чикаленком. „Діло" жило й живе досі із передплат жебраків, київська „Рада" жила із жесту мецената.

Скаже дехто: „не штука бути меценатом, коли хто є міліонером". Рідка, небуденна штука давати десятки тисяч на пресу без думки про заробіток, не для себелюбної реклями, ще й серед таких умовин, в яких довелося видавати -українську газету за московського режіму. І ми, в Галичині, мали між собою багатіїв, яких національна совість потрясла десь-колись кишенею... Але справжнього зрозуміння ваги преси нема досі і серед найінтеліґентніших наших дук.

Треба мати подив для того великого поміщика (гроші часто притьмарюють мозок-), що з такою вимковою інтеліґенцією розуміє ролю, яку може відограти така — як сам він це бачить — бідна на інформації, на матеріяльні та духові сили і „справді страшенно нудна" ґазетка як „Рада". Чого тільки не бачить Чикаленко!

Відчиніть цю грубезну книгу на якійнебудь сторінці, а вирине перед вами проникливий, розумний і глибоко-вибачливий погляд небуденної людини та небуденного громадянина. Нема безпосереднішої літературної форми як особистий щоденник. Навіть ліричний поет може вбрати свої почування в весняний настрій чи хмару; автор вражінь, які приносить буденщина, сіра суспільна праця, мусів би бути геніяльним містифікатором, щоби виткати із тих вражінь параван і сховатися за нього.

І ось перед вами у весь ріст людина, якої слухаєте цікавіше, ніж більшости сучасних йому великих діячів, письменників і артистів, якими він сам захоплюється. Чикаленко, автор прегарних популярних брошур для народу, не має спеціяльного письменського таланту; як суспільний діяч не має він далекосяглих ідей ні необхідного темпераменту... чому-же він у своїм „Щоденнику" вищий на пів голови від великих?

Є в ньому рідка сполука двох елементів, рідких у суспільнім житті та літературі — інтеліґенції з характером. Із цієї сполуки повстає дивний кришталь: сам він не світить, а незамітний освічує всіх довкола.

Як від світла маґічної ліхтарні пересуваються перед нашими очима найважніші діячі Вел. України та неодин із галицьких. Ось вам М. Грушевський. Заслужений історик, автор „чудових публіцистичних статтей, що безумовно стоїть головою вище всіх нас", але „при всіх своїх майже геніяльних здібностях, має в своїй вдачі щось таке, що відвертає від себе людей. У Львові він не має жадного приятеля і більшість робітників слова працюють з ним тільки з патріотизму". „Талановитіші, самостійніші люди не можуть зжитися з ним і або відходять зовсім, або, злушивши серце, працюють якось без запалу, без енерґії... всяка мізерія, бездари, підлестюючись до його стають йому близькими..."

Винниченко... „І от В. написав цілий ряд пєс і, справді, вони несхожі на теперішній український репертуар, але-ж і для сцени вони зовсім непридатні. Всі вони трактують усім уже обридле полове питання, вони зовсім нехудожні і несценічні".

Коцюбинський — у хвилині, коли з важкою недугою виїзжає рятувати здоровля на Капрі і коли вертається звідтіля і його лист з подякою за досмертну пенсію...

Франко, як спаралізований приїзжає несподівано до Києва і не маючи змоги навіть добути грошей із кишені, ходить сам по знайомих і на Подолі, де купує багато раритетних книжок.

Єфремов із своїм неуговканим темпераментом полеміста, що наводить на „Раду" грошеві кари, легко ображується, примирюється і — єдиний живе виключно із пера.

Ворожнеча двох братів: Садовського та Саксаганського та їх окремі таланти, — величина Заньковецької та заслуги Грінченка, — кар'єра Васильченка, — незвичайно цікаві два моменти з життя Короленка про те, як „малограмотний педель був навернув до українства одного з найбільших сучасних письменників, а освічений (український) інтеліґент своїм безтактовним поводженням відштовхнув його..."

Жебуньов — неофіт-українець, який на звістку про кожну прикрість „Ради" платить за це своїм здоровлям і шукає неофітів навіть між чистими москалями... Далі: редактори, співробітники і дописувачі „Ради", — засідання, зїзди і некрольоги, один за одним, похорон за похороном...

(Докінчення буде.)

*

У вчорашнім фейлетоні „Величина Мазепи" справити такі друк. похибки: у І-ій шпальті 9-ий рядок має бути „у темпі чумацької валки" (не „темноті"), у ІІ-ій шп. 4-ий рядок має бути „непохитного характеру" (не „непочитного").

збіжеві фарми. І тоді показалася справжня надпродукція збіжа на світових ринках. Ця знижка така велика, що перелякала навіть американських і австралійських фармерів. Автор предсказує за якийсь час зницку збіжевих цін. Аргументує тим, що нинішня знижка перевищила вже знижку коштів змеханізованої продукції і що самі фармери зменшать простори засівних своїх піль. Сподіється теж полекші від конференцій хліборобських держав.

Щож торкається цілої господарської кризи спеціяльно в Польщі, то Ст. Ґрабський вважає брак грошей і як наслідок цього — майже загальну невиплатність „головною питоменною рисою цілої тої кризи („Кур. Льв." з 27. ц. м.).

Автор перечить, наче би господарські труднощі промислових і хліборобських підприємств були спричинені світовою кризою.

Загальний у нас брак грошей вже в 1929 році, брак чистих доходів підприємств і їх рентовности — викликали внутрішні трудноші нашого (польського) державного життя, — а не сили діяльні поза Польщею на світових ринках. Бо заграничні ринки не зачинювалися перед нашим вивозом. Однаково промислові як і хліборобські ціни трималися у світі майже на тому самому рівні.

Автор впевняє, що скрізь на світі не лише не бракувало грошей, але зростало насичення капіталами, які шукали собі льокат, — тоді, коли в Польщі від 2-ох літ корчиться щораз більше і грошевий оборот і кредит. Чужинецькі кредити оминають Польщу, або приходять лише під застав державного майна (монополі). А брак грошей і високу процентову стопу найболючіше відчуває хліборобство.

Причину всього лиха бачить автор

у надконсумції на кредит чужих товарів і розтратній господарці держави та самоуправ.

Ця господарка довела до відпливу величезних капіталів на покриття дефіциту платничого білянсу. Поправа можлива лише шляхом власної ощадности і праці, посвячених на придбанню краєві більших капіталів.

—o—

З наукового життя на еміґрації.

Справа відшкодування спричинених державними чинниками втрат у світлі науки права.

В академічному засіданні Колеґії професорів факультету права і суспільних наук Українського Університету в Празі для читання наукових рефератів на юридичні теми дня 23. січня 1931 року виголосив реферат проф. А. Андрієвський на тему: „Чи повинна держава винагороджувати шкоди, спричинені державними органами влади".

Референт, навязуючи конкретно до недавнього випадку негативного вирішення городенським судом у Сх. Галичині прохання правного заступника Народнього Дому в Городенці, адвоката Окуневського, поставив у свому рефераті принципове питання про відповідальність держави за шкоди, спричинені акцією польської влади в часі відомих подій з осені 1930 р. у Східній Галичині.

Проф. Андр. обстоював думку, що в даному випадку суд неслушно відмовив у забезпеченні доказів для домагання винагороди матеріяльних шкід у цивільному порядку. В момент заяви про це прохання може бути неясним ні сума шкід, ні підсудність позову. В цьому й ціль забезпечення доказів, щоби ґарантувати можливість осягнення цілей правосуддя. Навівши законодавства ріжних держав про винагороди державами шкід, заподіяних державними урядовцями, референт вказав, що польська конституція також дає такі ґарантії, але на диво не установляє точно тих адміністративних інституцій, які повинні булиб розглядати такі справи. Наслідком того можливі всякі непослідовности, на які не можна найти правової оборони. Проф. К. Лоський докладно подав, як це було зорґанізоване в римській державі на основі римського права. Там були точно встановлені межі відповідальности державних урядовців і законні постанови переводились у практику. Проф. Яковлів висловив думку, що польська держава не може за це не відповідати, але що торкається Галичини, то можливе урядове розпорядження для виконавців і в такому випадку єдиним засобом досягнути цілі — відклик до Ліґи Націй і перенесення справи до Гаазького Трибуналу.

Декан факультету проф. С. Шелухин висловив думку, що в цій справі треба відріжняти службову відповідальність від загальної. Ніякий службовий закон не надає державним урядовцям права на надужиття. І ніяка влада не має права видавати таких розпоряджень. Такого роду діяльність (про яку мова), передбачена була у бувш. Росії 269 ст. „Улож. о наказаніях" у відділі про злочини проти порядку управління, мала назву погрому і розглядали її, як звичайний, а не службовий злочин. Як усякому горожанинові не можна, скажім, красти, вбивати, таксамо не вільно цього робити й урядовцям, які за це відповідають не в службовому, а в загальному порядку. Що торкається конституційної постанови про цивільну відповідальність польських державних урядовців, то конституційний закон домінує над усіма іншими, а в цивільному праві допускається анальоґія права і в залежности від панування конституційного закону, також анальоґія закону, бо конституція вище всього, а виключення для даних випадків нема. По загальному закону всякий відповідає за збитки заподіяні його діяльністю чи бездіяльністю. Закон установлює відповідальність господарів за слуг, власника автомобіля за шофера, дирекції залізниць за ж.-д. машиніста, кондуктора і т. п.

У даному випадку приватний позов мусить бути спрямований до польської держави в особі міністерства внутр. справ.

Про кругову відповідальність населення не може бути й речі. Вже в X. в. правосвідомість відкидала це. І в договорі Олега з 911 р. означено, що жінка не відповідає за чоловіка. А в судебнику Казимира 1468 року прямо сказано в 5. ст.: „а жона и дѣти и статкы женьни от того (відповідальности) порожни". Таким чином колиб було таємне розпорядження, то воно не тільки незаконне, а тому не підлягало виконанню, але й відстало від сучасної правосвідомости на 1000 років. Держава мусить цивільно відповідати за отаких своїх функціонарів, бо уряд сам, без участи потерпівших, набрав їх на державну службу.

—o—

ПІВНІЧНО-ЗАХІДНІ ЗЕМЛІ.

ВОЛИНЬ.

З церковного життя. Зволікання з собором гальмує справу емеритальної каси духовенства. Особливо тяжко відбивається це ненормальне явище на вдовах і сиротах. Як паліятив, митрополія придумала таку річ. Наказала через консисторії парохіяльним священикам усю землю, яка перевищує норму 33 га, віддати в користання вдовицям і сиротам, а де таких нема, віддавати в аренду і гроші згори висилати до митрополії на збільшення емеритального фонду. Цей паліятив викликає нове замішання в церковному житті. Поперше, як можуть користуватися землею вдови й сироти, не маючи для цього забудовань, знарядя і т. д.? Подруге, деяка частина священиків і дяків вважає себе покривдженою? Потрете, ніхто не має довіря до безконтрольного обертання фондами.

До куріозів церковного життя, яких так багато, дійшов ще один: священикам оголошено, що ті з них, які і не подбають, щоби церковна громада вплатила наложений на неї „податок" на митрополію, не будуть представлятися до нагород і підвищень. Найгірші зпосеред духовенства, які потрапять „виколотити" податок, мають тепер повну можливість піти вгору й бути нагородженими. Ось до чого доводить зволікання з собором.

ПСК у Рівному. Керманичі кооперативного життя Рівенщини висунули думку про створення в Рівному повітового союзу кооператив. Є деякі підстави думати, що поки-що до заложення ПСК у Рівному не дійде, бо оглядніші кооператори сумніваються, щоб ще досить бідні й слабонькі сільські кооперативи Рівенщини могли бути опорою для ПСК.

Втеча з комунальної каси. В січні в одному з чисел „Діла" була уміщена довша кореспонденція про господарку в міській комунальній касі Луцька. Дня 19. лютого відбулося засідання ради цієї каси, на якому зголосили свій виступ з членів ради такі особи: бурмістр Луцька Оловинський (голова) і радні Станевич, З. Десшерт, Лейб Кац і Ноя Цукерман.

Вибори до міської ради в Володимирі. 15. лютого відбулися в Володимирі вибори до міської ради. З числа зголошених лист визнано за важні 11, з яких було 10 жидівських і одна „обєднаного громадського господарського комітету" (блок словянських національностей чи „співжиття") ч. листи 1. Згаданий бльок ч. 1 (одинка) одержав 16 мандатів (з 24), у тому числі українці 4, поляки 10 і росіяни 2. Жиди, розбиті між 10 листами, все-ж одержали 8 мандатів, у тому числі сіоністи 2 і ремісники 2; цікаво, що ортодокси мандату не дістали. Щодо українців, то вони виграли на „словянському бльокові", як „Заблоцкі на милі", не кажучи вже про якість самих вибранців.

„Межишкільний часопис". Маємо ще одного роду утраквізм на Волині. Як повідомляє „Пшегл. Волин.", у Луцьку повстала думка про „зближення шкільної молоді (ріжних національностей) на культурному ґрунті". Повстав уже видавничий комітет, який складається з представників усіх 14 шкіл Луцька, в тому числі українські і російські гімназії. Межишкільний часопис уже одержав назву „Кресове Огніска". Виходити він має під редакцією відомого виборчого діяча одинки п. Р. Приступи (з наших земляків). Кожна школа має задеклярувати не менше 5 уділів по 10 зол. Так п. Приступа має взяти в свої руки виховання молоді.

90-ЛІТТЯ ПРЕЗ. ЮЛ. РОМАНЧУКА.

Дальші привіти з нагоди роковин.

З нагоди 90-ліття патріярха наших громадських діячів президента Юліяна Романчука наспіли, крім занотованих уже на сторінках нашого органу, ще такі привітні телеграми і листи: від **Української Парляментарної Репрезентації** з Варшави (через редакцію „Діла"), від „Народньої Торговлі" й „Українського Технічного Т-ва", а далі від студентського Т-ва „Січ" (з Відня), від о. Цегельського (Камінка Стр.), від д-ра Теоф. Окуневського (Городенка), від радн. Антона Дольницького (з Відня) і від Анатоля та д-ра Юрія Вітошинських (теж з Відня).

БОРОТЬБА З БЕЗРОБІТТЯМ У ЛЬВОВІ.

Важка економічна криза, яка панує в Польщі, викликала безробіття, що зростає, на жаль, з кожним днем. В самім Львові зареєстровано 5.000 безробітних, з яких велика частина має на утриманні численну родину, так що у Львові опинилось в нужді багато тисяч осіб. Не диво, що це ґрізне явище звернуло увагу не лиш урядових чинників, але і цілого громадянства.

На днях утворився окремий *„Львівський Громадянський Комітет Помочі Безробітним"*.

Цей комітет урядує при Галицькій площі ч. 10, І. поверх і на цю адресу можна звертатись до нього у всіх справах, що торкаються безробіття.

Дня 25. ц. м. вечором у великій салі львівського маґістрату відбулась нарада вище названого комітету. На нараду були запрошені і представники української преси.

Нараду відкрив д-р Поратинський, голова „Львівського Громадянського Комітету Помочі для Безробітних". В дискусії забирали голос численні члени цього комітету та представники ріжних добродійних установ. Зі слів д-ра Поратинського і з дискусії виявилось, що комітет вже розпочав свою акцію, що львівське воєвідство жертвувало для цього комітету півтора ваґона збіжа і 15.000 золотих, та що в імені комітету звертався о. канонік Лопатинський до митрополита Андрія Шептицького з просьбою взяти участь в акції боротьби з безробіттям. Митрополит Шептицький обіцяв підтримку цеї акції. Між іншим, митрополит обіцяв о. канонікові Лопатинському подбати про уладження складок по церквах.

Подібну поміч в акції цього комітету обіцяв римо-кат. архиепископ Твардовський. Комітет постановив звернутися до представників цивільної і військової влади у Львові з просьбою про підтримку боротьби з безробіттям, подбати про жертви більших підприємств, банків і т. д.

Крім того комітет уладить збірки у всіх мешканців Львова і в тій ціли до всіх власників домів вишле збіркові листи.

Учасники дискусії на цій нараді 25. ц. м. загально висловили думки, що допомогу безробітним мають нести вже істнуючі добродійні товариства, які краще орієнтуються в справі і що творити нові товариства є недоцільно та запізно. Висловлено також думку, що допомогова акція не зліквідує безробіття радикально, тому комітет повинен дбати про працю для безробітних при будові домів, каналів у Львові і т. д.

Виявилося, що під теперішню пору ріжні дешеві харчівні видають для безробітних 3.000 безплатних обідів денно, а цю кількість треба збільшити бодай подвійно.

„Львівський Громадянський Комітет Помочі Безробітним" видав відозву, яку нижче пере-

друковуємо. Відозву підписали всі члени міської ради та 166 інших членів цього комітету, між якими є кількох українців:

„Громадяни міста Львова!

Страхіття важкої економічної кризи в усіми своїми трізними обявами не минуло і нашого міста. Протяжний застій у продукційнім і торговельнім житті позбавив заробітку тисячі співгромадян, здібних та охочих до праці. Тисячі людей, які ще вчора стояли в повноті продуктивної діяльности, втратили варстати праці та джерело утримання своїх родин. Зникають, або обмежують свою діяльність істнуючі станиці, і без міри ростуть ряди безробітних, які домагаються праці і хліба.

Нужда заглядає до домів, у яких безрадні родичі не можуть накормити свої голодуючі діти, і зі страшною журбою за завтра лучиться просьба про поміч вже на теперішню хвилину, на сьогодні.

Громада міста Львова старається в межах можливости, а навіть понад свою спроможність і засоби протиділати катастрофі безробіття, але ця приймає такі розміри, що зменшити її може тільки збірний і загальний чин. Утворений Громадський Комітет приневолений звернутися до гарячого почування людяности і відомої жертвенности всіх громадян міста Львова та звертається до них із закликом, щоби прийшли з помічю жертвам голоду, нужди, і безробіття.

Нехай ніхто не лишиться глухим на розпучливий голос людської недолі!

Нехай ніхто з тих, яких пощадила катастрофа кризи, не занедбає обовязку спішити з помічю безвинному нещастю співгромадян, а подаючи їм в тих тяжких днях руку до рятунку, дасть їм змогу видержати найгрізнішу хвилину.

Орґанізування помочі жертвам безробіття є в повнім ході. Підписаний комітет, який вважається виконавцем самооборонної волі громадянства, обдумує способи найдоцільнішого полекшення долі тих безчисленних мас безробітних, які найскорше потребують негайної помочі цілого громадянства. Свій обовязок зможе комітет виконати тільки тоді, коли громадянство не відмовить своєї скорої і великодушної помочі.

Отже нехай кожний спішить з помічю і нехай зложить в користь безробітних, їхніх дітей і родин жертву, відповідну до його спромоги.

Вижидаємо, що добре, чутке серце Львова промовить голосно! В цій критичній хвилині громадянський Львів не опустить своїх братів!

Львівський Громадянський Комітет Помочі Безробітним".

—o—

Оригінальний розпорядок.

Нам прислано з Городенщини такий оригінальний розпорядок, чи радше „поученє" тамошнього старостиа, яке безперечно заслуговує на увіковічнення в пресі:

Starostwo Horodeńskie. Nr. 4151/Ra/29. Horodenka, dnia 14. października 1930. Do Zarządu Kooperatywy „Wira" w Rakowcu.

Doszło do mojej wiadomości, że na walnem zebraniu członków tamtejszej kooperatywy dnia 26/V. 1929 uchwalono na wniosek ks. Monasterskiego przyznaczyć z czystych dochodów kwotę 20 zł. na rzecz ukraińskich inwalidów.

Ponieważ wspieranie inwalidów nie należy do celów statutowych tamtejszej kooperatywy, przeto polecam na przyszłość nie uchwalać żadnych podobnych datków na cele nieprzewidziane w statucie, a to pod rygorem skutków, przewidzianych w odnośnych postanowieniach ustawy.

Za Starostę: Durkot mp.

Такого чи подібного „поученя" ми досі не мали нагоди читати ніде. Невже до обовязків староства належить займатись і такими справами?

Після революції в Перу.

Англійська преса містить подробиці революції в Перу: Збунтовані війська виступили з касарень і зі зброєю напали на двір президента. Сторожа встигла замкнути брами і не допустила військо до палати президента. Повстанці обстрілювали палату, відтак відступили на передмістя і там окопались. На чолі повстанців стояв ґен. Мартінес. Військо вірне урядові виступило проти повстанців і взяли в полон навіть ґен. Мартінеса. В битві згинуло 60 осіб. Згинув і один інжинір із Зединених Держав, який з цікавости підійшов за близько до місця бою, бажаючи списати свої враження для часопису. Анґлійський престолонаслідник день перед вибухом цього повстання вилетів літаком з Перу і анґлійська преса бачить в тім ласкавість провидіння. В перуанськім місті Арекуіпа повстанці вбили команданта залоги і заняли місто.

Гендерсон в Римі.

До Риму приїхав анґлійський міністр закордонних справ Гендерсон. До його приїзду привязує римська преса велику вагу. Правдоподібно Гендерсон матиме наради з Муссолінієм про середземно-морський договір між Італією, Анґлією та Францією.

—o—

Міжнародня кольоніяльна виставка в Парижі.

Париж улаштовує кольоніяльну виставку, на якій хоче дати образ побуту та праці тих країн, куди Франція як держава несе свою культуру. Виставка буде готова цієї весни безпосередньо під Парижем, у лісі Венсен, де досі збереглися гарні історичні памятки.

Кольоніяльна виставка має на меті зазнайомити французів і чужинців із Мароком, Альжиром, Тунісом, Сирією та Мадаґаскаром. Крім оригінальних зразків архітектури — палат, паґод, святинь і домівок тубильців, будуть там живі представники ріжних рас і племен із своїми виробами, плодами, мистецтвом, буденними заняттями, релігійними обрядами та розривками. На окремім узгірі в звіринці похожатимуть представники екзотичної фавни: льви, слони, жирафи та ґазелі.

Окремий музей довжиною 88 метрів збере всі потрібні матеріяли для легкої орієнтації відвідувача про соціяльний стан, промисл і мистецтво екзотичних країн. Крім картин і книжок будуть там таблиці та рисунки. Окремий відділ інформаційний із цілою низкою бюр даватиме публиці всякого роду інформації про країни, міста та зразки культури, якими хто цікавиться.

Довкола численних павільонів буде ціла низка ресторанів, ставків і проходів, що дадуть змогу гостям відпочивати після втоми і покріплятися, коли хто схоче, навіть стравами із екзотичних країн. Усі ті, що не мають змоги вибратися в далеку дорогу подорож по екзотичних країнах, матимуть повну ілюзію на паризькій виставці, що попали туди і як на кожній добре зорґанізованій виставці зберуть більше відомостей — про них, ніж у далекій томлячій мандрівці.

Таке читаємо в урядових проспектах цієї виставки. Цікаво, чи в звязку з нею, будуть видані спеціяльні полекші для цікавих, що забажають вибратися в Париж.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

ПІЛСУДСЬКИЙ ЗАХОРІВ?

Шведські часописи повідомляють із Мадейри, що Пілсудський захорів на запалення легенів. Вістки ці були в звязку з плянованим виїздом Пілсудської на Мадейру. „АВС" заперечує цю вістку.

РАТИФІКАЦІЯ ПОЛЬСЬКО-НІМЕЦЬКОЇ УМОВИ.

26. лютого на засіданні закордонної комісії прийняли всіми голосами проти 8 ратифікаційний закон, що торкається польсько-німецької торговельної умови.

ПОЛЬСЬКА НОТА ДО СРСР.

До кабінету польського посла Патека в Москві під його неприсутність закрався був член ДПУ, переодягнений за листаря. Урядовець посольства приловив цього „листаря". Польський уряд вислав у тій справі вербальну ноту до уряду СРСР.

Подібно старалися вломити невисліджені люди до французької та німецької амбасади. В афганськім посольстві вибухнула підозріла пожежа.

ПРЕСОВА РОЗПРАВА.

У звязку з розправою проти „Бидґос-кої Ґазети" приїхав до Бигдощі суддя Демант. Приїде й міністр справедливости Міхаловський. Розправа, на яку покличуть бувш. берестейських вязнів, визначена на 5. березня.

НАЙВ. СУД ЗАТВЕРДИВ ПРИСУД НА ПОС. КОСМОВСЬКУ.

Найвищий Суд відкинув касаційне зажалення в справі присуду пос. Космовської, тому засуд її на 6 місяців вязниці став правосильним.

ПОС. ДОВРОХ ЗНОВУ У ВЯЗНИЦІ.

Апеляційний Суд у Люблині постановив змінити пос. Доброхові (Стр. Хл.) кавцію 1000 зол. на безоглядний арешт.

ПОМЕР БУВШ. ПОС. ДІЯМАНД.

У Львові помер 26. лютого на удар серця бувш. пос. соціяліст Герман Діямаид. Він щойно приїхав був із Циріху, де брав участь на зїзді екзекутиви II. Інтернаціоналу.

Покійний родився 1860 р. Від 1907—1918 був послом до австрійського парляменту зі Львова. Від 1918 до 1922. був послом польського законодатного сойму, а потім по черзі послом другого та третього сойму. Від 1914 до 1921 р. був представником ППС у міжнар. соц. бюрі. До 1927 р. брав участь в імені польського уряду в госп. переговорах із Німеччиною.

КОМУНІСТИЧНИЙ ДЕНЬ БЕЗРОБІТТЯ.

Вбиті й ранені в Німеччині.

Вечором 25. лютого повторилися в Берліні комуністичні заворушення. Кількатисяч демонстрантів кричало на Курфірстендам-і: „Геть із урядом! Ми голодні!" У робітничій дільниці плїндрували харчові крамниці. В однім шинку арештували 52 комуністів. — В Ляйпціґу підчас демонстрацій було 4 убитих, а кількох ранених. Поліція стріляла. — В Кельні юрба обкидала поліцію камінням. — У Маґдебурзі, Авґсбурзі й Гальберштаті прийшло до ексцесів. У Берліні були завзяті вуличні бої демонстрантів із поліцією. Один поліцай ранений кинжалом.

У Празі юрба обкидала поліцію камінням. У Стокгольмі безробітний день минув спокійно. У Болгарії весь день минув спокійно. У Софії демонстранти старалися зібрати біля парляменту й стріляли.

—o—

З судової салі.

ПРИСУД У СПРАВІ ХИМЧИНА Й ТОВ.

У четвер в 1. год. в ночі запав присуд у розправі проти Химчина й тов. Б. сен. Химчина засудили на 5 літ тюрми, Фялковського на 3 роки, Панчиняка і б. пос. Путька по 1 рокові загостреної тюрми, Букшованого на 7 місяців. Д-р Глушкевич зголосив касацію в імені Химчина та Фялковського, щодо Панчиняка, Путька та Букшованого д-р Ляндав поставив внесення в справі ухилення сл. арешту. Внесення це розглянуть на наближчій сесії. Всім зарахували 6-місячний сл. арешт, так що Букшований вийде за місяць на волю. Василя й Івана Возьного увільнили.

Нова українська школа.

Приватні українські торговельні курси у Станиславові.

Довідуємося, що з початком березня відчиняється у Станиславові нова торговельна школа на яку отримав концесію у шкільній кураторії львівської округи б. директор торговельної школи у Львові, проф. Осип Скрентович. Покищо з огляду на спізнену пору, буде відкритий 5-місячний торговельний курс, на якому наука буде відбуватися у вечірніх годинах, щоби уможливити користування з неї також тим, які ранком мають заробіткову працю та бажали би доповнити своє фахове знання.

На курсі будуть викладати чисто фахові предмети, а саме: книговість (бухгальтерію), купецьке рахівництво, торговельну кореспонденцію, векслеве і кооперативне законодавство та науку про кооперацію.

Школа найшла покищо приміщення в будинку „Рідної Школи" у Станиславові при вул. 3 Мая 18. Усі ближчі інформації подає канцелярія „Рідної Школи" у Станиславові при вул. Ґолуховського 54., а також Українська Книгарня.

Повстання нової української торговельної школи, бодай у скромній формі приватних курсів, це безумовно надзвичайно відрадний факт серед тих сумних відносин, коли чуємо лише про скорчення нашого шкільного стану посідання. Добре також діється, що нова школа є того типу практичного знання, яке може молоді ще найлекше дати хліб у руки та яке взагалі має в нинішньому житті якнайширші можливости пристосування. Тому новій шкільній установі треба побажати якнайкращого розвитку й щиро поручити українському громадянству Станиславова та околиць поцікавитися нею і покористуватися для обосторонньої користи: школи і громадянства.

НОВИНКИ

— **Курс танців Т. Витвицького, Зелена 7.** В суботу дня 28. лютого ц. р. відбудеться продовжена година. Початок в год. 6. веч. Гостям раді
2055

— **Конфіската „Діла".** Останнє (44) число „Діла" підпало конфіскаті за половину статті п. з. „Німецька преса про українську проблему" і за одну новинку про статтю Д. В. Оренчука на українські теми в німецькій пресі.

— **Ревізії не вгавають.** З Рівенщини пишуть нам: Дня 23. ц. м. комісар поліції з Рівного в асисті аґента та двох постерункових перевів дуже докладну ревізію у п. Петра Чернова, радного ґміни, делеґата соймику і голови кооперативної спілки в с. Ходоси. Поліція закидає п. Чернову, як і багатьом іншим громадянам на Рівенщині, приналежність до УВО, хоч у нас люди про УВО мало що й чували. Але це тепер на Волині дуже модне обвинувачення і під замітом приналежности до УВО багато наших громадян тягають на поліцію, а потім випускають. Щодо п. Чернова, то його після вияснення непричасности його до УВО звільнили в год. 3. цілком

— **З українського наукового життя за кордоном.** Дня 26. II. ц. р. в помешканні археольогічного інституту в Празі відбулись загальні збори Українського Педагогічного Т-ва, на яких проф. В. Сімович виголосив реферат п. з. „Шкільництво на Буковині". — Дня 27. ц. м. в салі Українського Наукового Інституту в Берліні відбувся виклад д-ра І. Лоського п. з.: „Українські течії в польській еміґрації по 1831 р."

— **Управа Українського Т-ва Допомоги Еміґрантам у Львові** просить відборців календаря „Дніпро" на 1931 р. надіслати належитість в сумі 3.50 зол. на адресу Т-ва: Львів, Руська 3/ІІІ. Затримка в висилці належитостей за календар гальмує провадження допомогової акції Товариства.

— **Товариство ім. Мих. Качковського у Львові** запізвало позвом з 30. І. 1931 р. до ч. І. Цг. П. 33/31 до окружного суду в Самборі українського гр.-кат. пароха з Турки о. А. Л. на заплату якоїсь суми через адвоката д-ра Леона Шайовича зі Львова в польській мові. Видно, що всі давні „рускіе" адвокати зі Львова стали вже українцями і тому „общество Качковского" воліє вносити позов у польській мові, як в українській. В Самборі перед судом також заступає товариство Качковського жид-адвокат, хоч у Самборі є двох адвокатів галицьких „русских". Така то Русь тепер. Зазначуємо, що М. Качковський, бувший судовий радник у Самборі, матеріяльно підпомагав розвій українського письменства, як це видно хочби зі вступу до альманаха „Зоря".

— **Д-р Роман Ковшевич,** габілітов. доцент Української Богословської Академії, адвокат у Богородчанах, зложив на руки головного редактора „Діла" 50 зол. на „Національний Музей" в доказ признання для адв. д-ра Е. Гвоздецького за побідне заступництво в суді особи жертводавця. Даток можна підняти щодня в раніших годинах у гол. редакт. В. Мудрого.

— **Як там було в Бережниці Шляхоцькій?** ПАТ подав пресі вістку, що в Бережниці Шляхоцькій під Калушем в церкві була поважна бійка між селянами і тамошною ходачковою шляхтою. Кілька осіб було ранених в церкві, а поліція арештувала виновників бійки Василя Данева та інших. Причиною бійки було те, що ходачкова шляхта далі хотіла боронити свої передпотопові привілеї і займала в церкві половину місця, залишаючи для селян тільки другу половину, хоч тої шляхти багато менше як селян. Проти гих неслушних претенсій і привілеїв негодувало селянство та і о. Бандера признав селянам слушність. Може пізніше з Бережниці дістанемо точніші відомости про цю непотрібну бійку в церкві?

— **Еміґрація до Арґентини здержана, але тільки до 1. квітня.** Тепер до Арґентини можуть їхати тільки ті особи, які мають звідтам покликання і документ про те, що на них чекає в Арґентині готова праця.

— **З хроніки самовбивств.** Вільгельмина Судовичева, жінка професора гімназії в Бродах підрізала собі жили на руках тому, що чоловік жив з нею в незгоді. Судовичеву відвезено до лічниці і вратовано.

— **Зачадився.** В Гермаківці коло Борщева помер від зачадження 19-літний Степан Ярема. Його мати, бажаючи щоби синові в ночі було тепло, натопила в печі вугіллям і заткала піч, хоч там був іще вуголь. Рано будила мати сина, але вже не добудилась.

— **За всяку ціну хотіли бути елеґантні.** В Перемишлі арештовано три елеґантні львівські дівчини: Осипу Рашевську, Ванду Бадушинську і Реґіну Гертнер за те, що вони викрадали в крамницях ріжні матерії. У Львові в кількох склепах ці дівчата вкрали матерію, вартости 1000 зол. При переслуханні вони признались, що крали тому, бо хотіли конечно елеґантно одягатись, а грошей не мали.

— **Потруїлися денатурованим спіртом.** У селі Козлині (біля Рівного) в господаря Кл. Іванчука пили люди горівку, а коли її не стало — денатурований спірт. Господар Іванчук і Мих. Антончук померли відразу, а Фель Гавлиґа кілька годин після того, як його перевезли до шпиталю.

— **Застрілився власник дібр.** У Ромашівці (пов. Чортків) застрілився тамошній власник дібр Фр. Рудрофф. Причина самовбивства, як кажуть, фінансові клопоти.

— **Сотник підпалив свій дім.** Польський емеритований сотник Евген Райхерт з Кракова підпалив сам свій дім, щоби вилізти з довгів і дістати асекураційну премію. Дім згорів, але сотник премії не дістане, бо є докази, що це він сам спалив свій дім.

— **Бертран Руссель приїде до Польщі.** Визначний анґлійський фільософ Руссель приїзджає з Льондону до Варшави, де матиме виклад про свою фільософію. Він родився 1872 року, студіював в Анґлії і Німеччині. Його головні твори це „Проблеми фільософії", „Містицизм і льоґіка", „Подорожжа і моральність".

— **Самовбивство директора Каси Хорих.** Директор Каси Хорих в Гнезні Едвард Токарський застрілився в своїм кабінеті в будинку тієї каси. Він стріляв рівночасно з двох револьверів у голову і в серце та згинув в одну мить. Цей директор урядував у Касі Хорих 3 роки, дечим проґрішився в рахунках тієї Каси і це було причиною трагічного кроку.

— **Катастрофа на Чорному Морі.** Корабель „Компідоліо", який виплив з пристані Бурґас розбився підчас шаленої бурі. Болгарські кораблі, покликані радіосиґналами, поспішили цьому кораблеві на поміч й урятували всіх пасажирів. Затонув тільки сотник „Компідолія" та машиніст, бо вони обидва залишились на розбитім кораблі до останньої хвилини, рятуючи інших.

— **Сензаційний процес у Версалі.** У Версалі почався процес проти анґлійської красуні п-і Овен, яка намагалась вбити жінку свого любовника, д-ра Гасто і ранила її чотирма кулями. Процес будить велике зацікавлення. Першого дня розправи зізнавала п-і Овен: Вона була замужна зі старшим промисловцем, розвелась з ним, бо був за старий і дістала від нього 4 міліони франків в дарунку, хоч його покинула. Пані Овен виїхала відтак до Парижа і там відвідуючи лікаря д-ра Гасто, який лікував її від перетомлення, залюбилась в нім так, що сама телефонувала до нього: „Як ти мене не полюбиш, то я тебе застрілю". Доктор мав жінку і не хотів любити ексцентричної розвідки. Тоді п-і Овен пішла до дому д-ра Гасто, щоби його застрілити, але побачивши в дверях жінку цього лікаря, вибухла такою заздрістю, що стрілила до тієї жінки і ранила її. Що тут мається до діла з ексцентричною істеричкою, доказує хочби такий факт: Перед самою судовою розправою п-і Овен розіслала до всіх редакторів листи з тюрми, щоби вони, пишучи про її процес в часописах, не згадували, що вона в тюрмі дуже потовстіла, бо їй стидно і вона хоче дуже, щоби її публика вважала красунею. Другого дня зізнавав д-р Гасто. До розправи покликано 40 свідків.

— **Розмова телефоном через океан.** На днях відбулась перша телефонічна розмова анґлійського короля і королеви з Льондону із сином, князем Уельсу, який в ту хвилину був при телефоні за океаном в Сант-Яґо, столиці Чіле. По розмові король сказав, що хоч його син віддалений від нього 10.000 км., то його голос чути дуже добре.

— **Листи до Миколи II.** При упорядкуванні архіву в Петрограді найдено багато листів австрійського цісаря Франц Йосифа І. й анґлійського короля до останнього російського царя Миколи II. Всі ці листи походять з літ 1900—1905. Їх опублікує незабаром радянська преса.

— **Важне для письменників.** Група анґлійських й американських видавців оголошує конкурс на найліпшу повість в 1931 р. Автор цієї повісти дістане 200 фунтів штерлінґів гонорару. Повість мусить мати найменше 60.000 слів, а найбільше 140.000. Темою повісти може бути тільки повоєнне життя. Автором може бути письменник якоїнебудь національности в світі. Вислід конкурсу оголосить „Таймс" 31. XII. 1931. Рукописи треба підписувати псевдонімом, а в коперті в листі долучити свій псевдонім та справжнє прізвище й імя та адресу. Неприняті рукописи звернуть авторам. Повість буде видана рівночасно в Америці й Анґлії. Рукописи посилати на адресу: „International Novel Competition A. M. Heath E. Co, Ltd 188 Picadilly, London, W. I. England". Рукописи приймаються до 1. жовтня 1931 р.

— **Хай живе республика.** На вулицях Мадриду лунають тепер крики демонстрантів: „Хай живе республика!" і республиканці загрожують престолові короля Альфонса XIII. щораз більше. Еспанська преса у звязку з тим поміщує такий випадок з життя цього короля. Коли він був малим хлопцем, був дуже пустим, збиточним і як його мати не могла вже стерпіти його збитків, вона замикала цього престолонаслідника за кару до окремої темної кімнати мов у вязниці. Молодий Альфонс плакав, плакав, просив звільнити його, обіцяв поправитись, а коли це не помогало, він відчиняв вікно і щосил кричав: „Хай живе республика!" Очевидно, що такий виклик престолонаслідника через вікно королівської палати був для прохожої товпи сензацією, яка була для королевої неприємна і вона, бажаючи припинити скандал, випускала свого сина на волю. Така демонстрація Альфонса повторилась кілька раз, про неї знав цілий Мадрид і королева вкінці перестала замикати сина до темної кімнати. А тепер під вікнами Альфонса XIII. лунає крик товпи: „Хай живе республика!", але тим разом цей крик королеві, мабуть, не дуже приємний.

— **Клюб мовчазних.** Анґлійці відомі зі своєї мовчазности. Вони не люблять балакунів і навіть аґітаторів та бесідників часто вважають людьми не здібними до ніякого діла, людьми, що воюють словами там, де треба праці. На днях в Льондоні утворився „Клюб мовчазних", який має на меті культивувати тільки працю, а не промови, наради і балачки. Член такого клюбу має право висказати денно тільки 50 слів. Такий клюб придався б і в нас, бо відомо, що ми балакаємо там, де треба ділати.

— **Жінка на електричнім кріслі.** В пенсильванськім місті Рокю засуджено жінку Ірену Шредер за те, що вона разом з приятелем Деґю вбила капраля тамошньої поліції Павля. Присуд виконано при помочі електричного крісла. Ірена Шредер перед днем екзекуції казала принести собі гумористичні журнали і читала ці журнали аж доки її не повели на смерть, при чім весело сміялась з деяких дотепів гумористичних журналів в стилю нашого „Зиза". Відтак спокійно підійшла до кімнати, де мала вмерти, сіла на електричне крісло і за 8 секунд перестала жити. Її приятель Деґю, ідучи на смерть, ревно плакав.

— **Заклик.** Цим закликаю п. Івана (Ґжеся) Левицького в Станиславові, щоби негайно зложив на „Рідну Школу" відому йому належитість. — **М. Залеский.**

З кіна.

Кіно „Коперник" і „Марусенька": „Відвічна пісня" тонфільма Діпона.

Треба було аж француза, щоби використав таку патетичну тему, як переживання жидів у воєнній австро-російській смузі, на відтинку, що переходить по черзі в руки двох ворожих армій. Маленьке жидівське містечко, погром, і драматична ситуація австрійського лейтенанта, що опинився в місті, над яким замаяв російський прапор.

Картина за картиною — вірно схоплені, добре виконані, сильно звязані одною спільною акцією, зовсім нешаблоново. Є між ними хіба одна більша неточність — на галицько-австрійськім фронті не було таких мандрівних театрів для розваги вояків, як на французькім. А те, що австрійські старшини і підстаршини розмовляють із собою по французьки, природний наслідок факту, що фільма вийшла з Парижа і що взагалі фільми з німецькою мовою не мають у нас прав громадянства. Зате в другій половині пєси мовна фільма дискретно і розумно переходить на німу.

Вся розвязка трагічної історії переведена з рідким тактом. Мері Ґльорі своєю красою та ніжністю заслугує на симпатичнішого партнера. **м. р.**

Дописи.

ЛУЦЬК. (Кооперативна конференція). Дня 22. лютого, в неділю, відбулася в Луцьку конференція кооператив Луцького району. На конференції були присутні представники РСУК у Львові сен. Павликовський і посол Пеленський. Згадана конференція викликає сумні рефлексії. Вона була зведена до доповідей референтів і всього двох-трьох заяв з місць. Питання орґанізаційно- інструкторського характеру, шляхів місцевого кооперативного господарського життя, пляну праці, координації роботи ріжних родів кооператив та „Сільського Господаря" і взагалі всіх тих сторін кооперативної практики, які найбільше болять сільських кооператорів, — не були обмірковані й вирішені. Словом, був черговий буф. А перепутання референтом п. Ковалевським кооперації з колєктивізацією та підношення ролі тої останньої було справжнім непорозумінням. Врештою, що міг сказати кооператорам інструкторський відділ, коли не мав що сказати й виступив перед кооператорами без жадних матеріялів про свою працю й життя кооператив району. На конференцію прибули делеґати лише третьої частини кооператив. Але чи в майбутньому прибуватиме їх більше, як що конференції замість праці будуть буфом? До зібраних представників кооперації звернулися голова Т-ва ім. Лесі Українки (концесіонар української гімназії в Луцьку) п. Тераський і директор тоїж гімназії п. Білецький з просьбою допомогти гімназії в її дуже скрутному положенні. Кооператори поставилися до просьби гімназії дуже прихильно. **Кооператор.**

ГОРОДЕНКА. (Коли це нарешті вже скінчиться?) Дня 16. ц. м. арештувала місцева поліція на стації в Городенці п. Сербинського Романа в хвилі, коли він всідав до поїзду, вертаючи з просвітянського зїзду у Львові. На постерунку розібрали його до нага і перевели в нього особисту ревізію незвичайно основно, доказом чого може послужити попорений його одяг. Переглянули також докладно всі книжки, які він зі собою віз. Замітне те, що поліція докладно була поінформована про його поворот і знала навіть, скільки пакунків він зі собою везе. Серед ріжних дотинків, як: „pan jest wielki działacz, panu za dobrze się powodzi, pan jeździ na konferencji, pan gra w „Za druzi swoja" (коли п. Сербинський звернув увагу, що згадана пєса є дозволена цензурою — цей

примірник находився між іншими його книжками — то дістав таку відповідь від ком. поліції: „jabym tego nie pozwolił grać...“), випустили його аж по двох годинах на волю, бо не найшли нічого підозрілого. Треба зазначити, що п. Сербинський недавно вернув з Коломиї, де пересидів вісім тижнів у тюрмі і — як видно — находиться під постійною „опікою“, бо, як заявив комісар пол., є у них „bardzo czarno zapisany“.

РАВА РУСЬКА. (Документ часу). Виділ читальні „Просвіти“ в Девятирі одержав на днях пяту з черги в 1930/31 р. заборону відіграти аматорську виставу. Заборона ця ріжниться від попередніх змістом, а має ту саму ціль. Коли мотивами попередніх заборон було, „że żadne okoliczności nie przemawiają za zbyt częstem urządzaniem imprez, które nie tylko odciągają ludność od pracy, ale nadto narażają ją na wydatki, a wreszcie dają sposobność młodzieży do różnych wybryków i psot“, то в найновішій заборoні староство в Раві Руській придумало новий мотив, якого зміст подаємо у відписі дословно: „Starostwo powiatowe w Rawie Ruskiej. Rawa Ruska 31. stycznia 1931. L. 71/stow 30. Do Zarządu Czytelni Proświty w Dziewięcierzu. Prośby Zarządu Czytelni o zezwolenie na urządzenie przedstawienia sztuki scenicznej w dniu 19. stycznia 1931 i 1. lutego 1931 nie uwzględniam, a to z powodu, iż Zarząd Czytelni nie posiada na ten cel odpowiedniego lokalu. — Od tego orzeczenia wolno odwołać się do Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie w ciągu dni 14 od dnia następującego po dniu doręczenia, licząc z tem, że ewentualne odwołanie podać należy przez tut. Starostwo. — Starosta powiatowy: Skarzyński wr.“. — Як проти попередніх рішень староства, так і проти цього громадянство Девятира внесло до Воєвідського Уряду відклик. Слід зазначити, що наша читальняна домівка, в котрій улаштовуються аматорські вистави, є 6 м. довга, 5·10 м. широка і 2·80 м. висока, має два великі вікна і двоє входових дверей і для наших членів читальні вповні вистарчає. В першій хвилі здавалося нам, що домівка за мала і тому староство не хоче дати нам дозволу, але, як довідуємося, то інші читальні, хоч мають окремі виставові салі, одержали такі самі мотиви заборони. Отже причина заборон аматорських вистав лежить деінде. Подаючи отсі розпорядки равського староства до публичного відома, сподіємося, що наша Парляментарна Репрезентація інтервеніюватиме в цій справі в уряді. Що така інтервенція увінчається успіхом, сподіємося тому, бо довідуємося з часописів, що представник уряду і в соймі і на міжнародній конференції в Женеві заявив, що не лише дозволяється на ведення освітньої роботи, але уряд іде і з помічю громадянам у веденні освітньої роботи. А може ми, селяни, не є громадянами держави? Чекаємо нетерпеливо на полагоду цеї справи. — **Член читальні.**

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Олександер Филевич, парох в Лучицях, пов. Сокаль, помер по короткій недузі дня 20. лютого 1931, переживши 89 літ. Покійний був один з тих нечисленних переселенців з Холмщини, котрі, переслідувані царським урядом в 70-их рр. мин. ст., втікали в Галичину. Уродився і покінчив теольоґічні студії в Холмі, де перебував до 1873 р. В тім часі, коли царський уряд приступив до енерґійного переслідування гр.-католиків, впроваджуючи в Холмщині православя, невеличка горстка гр.-кат. священиків, елевів теольоґічного семинаря в Холмі, втікаючи перед переслідуваннями, перенеслася до Галичини. Між ними находився і Покійний. В Галичині осів він на парохії в Лучицях, де перебув 49 літ. Тішився надзвичайною любовю і пошаною серед духовенства і нашого загалу та брав живу участь у житті громадянськім, а зокрема цікавився подіями, які змусили його залишити Холмщину, і дальшою долею його земляків аж до останніх часів, лишаючи в цій справі цінні записки, котрі кидають нове світло на долю холмських католиків і на нищення унії царським урядом. В Покійнім втратило українське громадянство одну з кращих одиниць, а заразом і останнього зпоміж тих переселенців, які дожили до нашого часу. В. И. П.!

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

„САМОСТІЙНА ДУМКА“, журнал літератури, науки та громадського життя. Чернівці. лютий, ч. 2. Рік І. Зміст: М. Євшан: Заповіт, Ольга Кобилянська: Думки і спомини про М. Євшана; Марія Крушельницька: Невіджалуваній подрузі; О. Дуда: Керманич; Вернигора Вірленко: Вірш; Осип Маковей і Буковина; Критичні думки; Б. Б. Олесенко: Сон Обнова; С. Г. Никорович: На рахманськім острові; М. Мегединюк: Кволість нашого політичного життя на Буковині; Т. Чайка: Сніг; Вельмишановний Мак Шаґан; Д-р Павло Козак: Про красу; Т. Г.: На що ми не звертаємо належної уваги і Золоті думки; О. Задума: Тайна тисячлітнього істнування жидівського народу; К. Ластівка: Староукраїнський пантеон князя Володимира; Бібліоґрафія (М. Ґалаґан: З моїх споминів).

„SPRAWY NARODOWOŚCIOWE“, czasopismo poświęcone badaniu spraw narodowościowych. Rok IV. Nr. 5-6. Warszawa, listopad-grudzień 1930. Treść: Białoruskie stronnictwa polityczne w Polsce; Mniejszości żydowskie i ich charakter; Ustawodawstwo językowe Szwajcarji; Kronika.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця, 27. лютого, година 7·30 веч. „Оповідання Гофмана“.

Субота, 28. лютого, година 3·30 попол. „Попелюшка“; година 7·30 веч. „Оповідання Гофмана“.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):

Пятниця, 27. лютого, година 7·30 веч. „Як стати багатим і щасливим“, музична комедія.

Субота, 28. лютого, година 7·30 веч. „Як стати багатим і щасливим“, музична комедія.

Малий Міський Театр:

Пятниця, 27. лютого, година 7·30 веч. „Добра ворожка“, комедія Мольнара.

Субота, 28. лютого, година 7·30 веч. „Добра ворожка“, комедія Мольнара.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Дівча з Монпарнасу“. Гокейові змагання в Криниці.

КАСІНО: Звукова фільма „Веселий Мадрид“ (Рамон Новаро).

КОЛЬОСЕИ „Бригада смерти“ (Гарі Піль). „Герої ночі“.

ЛЕВ: „У маленькій каварні“ (Жак Катлен, Маріон Герт).

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Відвічна пісня“ (Мейрі Ґльорі).

ОАЗА: Звукова фільма: „Тройка“.

ПАЛЯС: Звукова фільма в чеській мові „Цісарсько-королівський фельдмаршал“ (Власта Буріян).

ПАН: „Заборонений овоч“. „Рудоволоса“ (Клара Бов).

ПАСАЖ: „Пригода одної ночі“ (Том Мікс) і звуковий додаток.

ПРОМІНЬ: „Легка добича“.

ФАТАМОРГАНА: „Поцілуй“ (Ґрета Ґарбо).

ХИМЕРА: „Венера в сімох відслонах“.

СТИЛЕВЕ: „Мандарин Ву“ (Льон Чаней, Анна Мей Вонґ) „Ґерої вогню“.

УТІХА: „Герой кровавої арени“. — „Княжна та ковбой“ (Бюк Джонс).

Програма радіо.

Пятниця 27. II. 1931.

Варшава (1411,7) 20·15 Концерт Фільгармонії. **Гельсінгфорс** (221,4) 17·25 Акордіон. **Льондон** (356,3) 15·15 Танкова музика. **Берлін** (419) 19·00 Концерт квінтету Годвіна. **Стокгольм** (935,4) 17·20 Легка музика. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 16·30 Радіооркестра. **Відень** (516,3) 19·30 Трансмісії з опери. **Харків** (937,5) 15·00 Оперова музика. **Ленінград** (1000) 19·00 Концерт.

Субота 28. II. 1931.

Варшава (1411,7) 17·45 Програма для дітей. **Гельсінгфорс** (221,4) 18·40 Хор. **Берлін** (429) 16·30 Радіоорхестра. **Стокгольм** (435,4) 20·15 Хор. **Рим** (441,2) 12·45 Легка музика. **Прага** (486,2) 12·30 Радіоорхестра. **Відень** (516,3) 12·00 Капеля Ванека. **Будапешт** (550,5) 17·35 Циганська музика. **Харків** (937,5) 15.00 Концерт. **Ленінград** (1000) 16·30 Музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця 27. II. 1931.

11·58 Сиґнал з астрономічної обсерваторії у Варшаві і гейнал з Марійської вежі в Кракові. 12·10 Грамофонові плити. 15·40 Трансмісія з Варшави. 16·15 Концерт для хорих. 17·45 Орхестра. 20·00 Трансмісія з Варшави.

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооператива „Укр. Театр“ у Львові Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Копичинці:
27. II. „Меді“.
28. II. „Ревія“.
1. III. „Гетьман Дорошенко“.
2. III. „Жінка, що вбила“.
3. III. „Паяцик“.

Борщів:
4. III. „Меді“.
5. III. „Гарна Олена“.
6. III. „Жінка, що вбила“.
7. III. **„Життя Парижа“.**
8. III. „Гетьман Дорошенко“.

Театр виставить, як премієру відому оперетку Оффенбаха „Життя Парижа“ вперше дня 7. III. Мистецьке виконання та артистичні еволюції запевнюють оперетці, що появиться вперше на українській сцені — повний успіх. 1445

Загальні Збори Т-ва Українських Студентів Католиків „Обнова“ замість 1. березня ц. р. відбудуться задля технічних перепон щойно **15. березня в год. 4. пополудні** в Духовній Академії при вул. Коперника 36. з таким самим порядком нарад. Торжественна Архієрейська Сл. Божа розпічнеться тогож дня в год. 8-ій рано. 1546

Музичне Т-во ім. Миколи Лисенка улаштовує в понеділок 2. березня 1931 р. в салі Муз. Т-ва ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича 5. **концерт п. Одарки Бандрівської. Початок в год. 8·15 вечором.** 1544 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

IX. Звичайні Загальні Збори

Укр. Тов. Допомоги Інвалідам у Львові

відбудуться дня 14-го березня (субота) 1931 р. в год. 17. у льокалі Тов. „Українська Бесіда“ при вул. Рутовського ч. 22, з порядком нарад:

1. Приняття протоколу попер. Заг. Зборів,
2. Звіт з діяльности Тов. за 1930 р.,
3. Звіт Контрольної Комісії,
4. Уділення абсолюторії за 1930 р.,
5. Вибір голови, 4 членів Г. Ради, 2 заступників
6. Вибір Контрольної Комісії,
7. Внесення та запити.

Колиб в означеному часі не було достаточної скількости членів Т-ва, Збори відбудуться в годину пізніще з тим самим порядком нарад та важністю рішень.
1548 **Гол. Рада УКТОДІ, ЛЬВІВ.**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Видавничої Спілки „Діло“, Львів, Ринок ч. 10.